

اگر به این مطلب توجه کنیم که کمپانی IBM به عنوان یکی از پیشنازان ارائه سیستم‌های کامپیوتر شخصی، اولین پردازنده خود را در سال ۱۹۸۲ ساخته است، به مفهوم واژه غافلگیری که در بالا ذکر شد بهتر می‌توانیم پس بسریم. هنوز چیزی از رواج خبرهای حاکمی از بکارگیری این سیستم‌ها در دنیا نگذشته بود که در کشور خود نیز با شیع آنها مواجه شدیم و به مسازات عرضه مدل‌های گوناگون کامپیوترهای شخصی، رواج هر چه بیشتر آنها را در اداره‌ها و موسسات و حتی منازل و در هر قشر و محدوده سنی شاهد بودیم و امروز که هنوز سالهای گسترش جهانی این سیستم‌ها به عدد انگشتان دو دست نرسیده است با پدیدهای در بازار خود مواجه هستیم بنام «تب کامپیوتر».

افراد ناشنا با این تکنولوژی وقتی چیزهایی از آن می‌شنوند، تصورات گوناگونی هر ذهن خود بوجود می‌آورند و بدون توجه به ماهیت اصلی سیستم‌ها، دریه در بدنهای خربید یک مدل کامپیوتر می‌گردند، بدون آنکه توجه کنند برای چه متناظری در بدنهای خربید کامپیوتر هستند؟ با تصوراتی خاص از کامپردازهای کامپیوتر که می‌تواند طیف وسیعی از بارهای کامپیوتری گرفته تا برنامه‌نویسی‌ها، انجام امور اداری و مالی و پرستنی، انتاراداری، برنامه‌ریزی‌ها و محاسبات پیچیده، کارهای طراحی و گرافیکی و... را فرا گیرد، سیستمی را انتخاب کرده و بکار می‌گیرند ولی پس از مدتی دچار خودی می‌شوند چرا؟ بگذرید قدری بیشتر مطلب را باز کنیم:

گسترش و نفوذ آرام و تدریجی بسیاری از تکنولوژی‌ها در کشورمان بر احتی این امکان را بوجود می‌آورد که صاحبان موسسات و شرکتها، با فرستاد و تعمق گافی در مورد انتخاب و بکارگیری برخی از تکنولوژی‌ها در کارهایشان بسیاند یشند و برآوردهای اقتصادی لازم را در این رابطه مورد توجه قرار دهند. مثلاً «اتومبیل» با اینکه دارای انواع بسیار متعددی از مدل‌های ریز و درشت است ولی بهره‌جهت بدایل سایه زیاد رواج آن در سطح وسیع و امکان تشخیص و ارزیابی نسبتاً ساده‌تر پارامترهای در گیر در انتخاب انواع آن، مشکلات بزرگی از جهت انتخاب سیستم مناسب برای مصرف کنندگان نمی‌افزیند. شاید تاکید بر چند پارامتر اساسی مانند قیمت، قدرت و استحکام و زیبایی ظاهری، متفاوتی را در فرایند تصمیم‌گیری اش به سرعت به مرحله انتخاب برساند. ولی برخی از تکنولوژی‌های نسبتاً جدید مانند انواعی از کامپیوترها با چنان سرعتی رشد و توسعه و نفوذ یافته‌اند که بکلی بازار تشهی جذب تکنولوژی‌های نوین را غافلگیر کردنند.

بدنهای پیشرفتهای حاصله در تکنولوژی مدارات مجتمع مقیاس بزرگ (Large Scale Integration) (LSI) و قطبی (Chips) میکروپروسسورها یا ریزپردازندها و امکان ساخت ریزپردازندها بر روی تراشه‌هایی (Chips) با سطوحی کوچکتر از ناخن انگشت، در نیمه دوم دهه ۱۹۷۰، کامپیوترهای شخصی به بازار آمدند و در اوایل سالهای ۱۹۸۰ گسترش جهانی یافتند.

چه نوع کامپیوتری، چرا؟

از: کامران اعتماد مقدم - محمد شباھنگ

● برخی از تکنولوژی‌های نسبتاً جدید مانند انواعی از کامپیوترها با چنان سرعتی رشد و توسعه و نفوذ یافته‌اند

که بکلی بازار تشهی جذب تکنولوژی‌های نوین را غافلگیر کردن.

کامپیوترها از ۵ جزء اصلی تشکیل می‌شوند که به تبع نقش و اهمیتی که در کار کامپیوتر داریم باشد آشنائی با آنها برای انتخاب کامپیوتر مناسب حائز اهمیت فراوان می‌باشد. ذیلاً به شرح مختصری از آنها خواهیم پرداخت.

۱- واحد پردازنده مرکزی و سرعت کار دستگاه: این واحد در حقیقت مغز اصلی کامپیوتر است که کلیه عملیات محاسباتی و تطبیقی و کنترلهای لازم در برنامه‌ها انجام میدهد. لذا نوع پردازنده دستگاه می‌تواند نقش مهمی در قابلیتهای آن ایفا نماید. معمولاً در معرفی دستگاهها به شماره پردازنده یا پروسسور اصلی آنها اشاره می‌شود. این پردازنده در تشكیل شده است. تراشه، یک بسته کوچک مدار

سرعت پردازش و حجم حافظه فعال بسیار ضعیفتر از انواع فوق الذکر بودند ولی امروزه با پیشرفت تکنولوژی میکروپروسسورها و بازار آمدن مدل‌های جدید آنها بر احتی می‌توان ادعا کرد که تقریباً در اکثریت قریب به اتفاق فعالیتهای عموم کامپیوتری ادارات، سازمانها و کارخانه‌ها کامپیوترهای شخصی قادرند باتوان کافی نیازهای این مراکز را برآورده سازند و با توجه به هزینه بسیار پایین ترشن نسبت به کامپیوترهای متوسط و بزرگ، توجه کاملاً مناسب اقتصادی را بهمراه خود بد ک می‌کشند. در این مقاله نیز بهمین جهت بحث برروی این نوع کامپیوترها و ویژگیهایشان متصرکز خواهد بود که در واقع مساله اصلی انتخاب سیستم‌ها برای مدیران و تضمیم‌گیرندگان نیز در مورد همین کامپیوترها مطرح می‌شود.

اجزاء و پارامترهای قابل بررسی

در انتخاب کامپیوترها

در تقسیم‌بندی کلی کامپیوترها، انواعی از آنها که به کامپیوترهای مستوفط، بزرگ (main frame) و خیلی بزرگ موسومند، معمولاً برای فعالیتهایی مورد استفاده قرار می‌گیرند که بسیار گستره و عظیم باشند و استفاده کنندگانی متعددی در ارتباط با یک سیستم کامپیوتری بخواهند استفاده کنند که برخی از موسسات و سازمانهای دولتی و دانشگاههای کشور از برخی انواع متوسط و یا بزرگ آنها استفاده می‌برند. از طرفی هر چند که کامپیوترهای شخصی در سالهای اولیه ورود به بازار، از نظر قابلیتها،

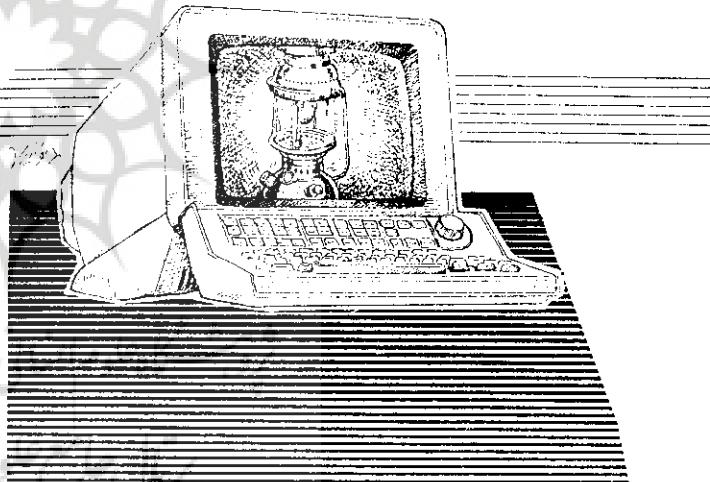
کامپیوتري گردن سیستم های مختلف اداري، مدیریتي و غيره، واژه دهان پر کنن شده است که رقابت تبداري را بین موسسات و سازمانها پدید آورده و همه بدنبال آنند که هر چه سریعتر سیستم را برگزینند تا مبادا از این قاله تسلیم گامی عقب بمانند. بازار کامپیوتراهای کشورهای غربی و زاپنی نیز آنچنان گرم شده که کارخانجات مختلف تولید کننده این کشورها برای بلعیدن مشتریان تشنیه خود، عرصه رقابتی داشتم خودشان و آنگو تیکت مر نمایند.

توعی که در تولیدات سازگاری کامپیوتر مشاهده میشود نیز خود داستان دیگری است. هنوز مدتی از رواج برقخی سیستم‌ها نمی‌گذرد که محیط در مورد منسخ شدن آنها باب می‌شود و تابخواهی در مورد سیستمی تصمیم‌گیرید، چندین مدل جدید و قویتر دیگر را روی درروی خود می‌بینید که قدرت انتخاب را ز شما سلیب می‌کند و شما در می‌مانید که چه کنید از کامپیوتراهای بزرگ (Main Frame) چیزی هایی شنیده‌اید و بسیاری از خصوصیات آنها را در کامپیوترهای شخصی سیار ارزان قیمت‌تر هم می‌ساید و لی تووصیه‌های متضادی می‌شنوید که شمارا دچار سردرگمی می‌سازد. صحبت از شبکه‌های محلی (LAN) دوباره شما را در لفکر فرو می‌برد: شاید بهتر باشد اگر می‌خواهم سرمایه‌گذاری کنم، کامپیوترین آنها انتخاب شود. و یا اینکه برای گاربردهایی بسیار معمول و ابتدامی یک کامپیوتر انتخاب می‌کنید و لی از همه سو به شما اعتراض می‌شود که این مدل منسخ شده است.

یک توصیه عمومی و نه تخصصی و خاص می‌توان پیشنهاد کرد.

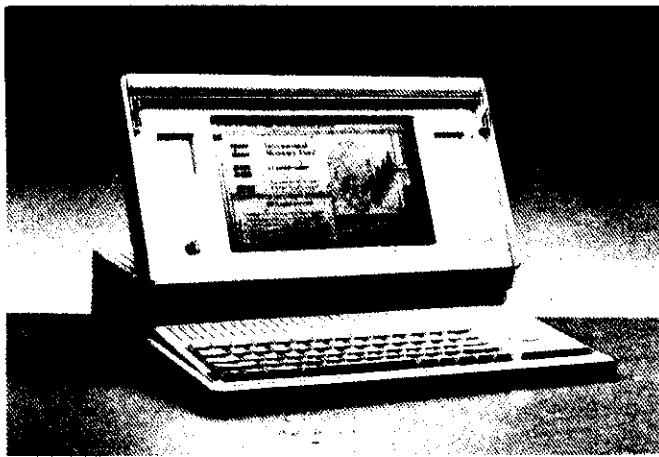
۲- حافظه اصلی یا فعال: حافظه اصلی کامپیوتر از دو بخش تشکیل یافته است. یکی حافظه نوع **ROM** که حافظه ثابت دستگاه است و اطلاعات اولیه مورد نیاز دستگاه در آن پیش‌بینی شده و دیگری حافظه نوع **RAM** که می‌تواند در اختیار کاربر قرار گیرد. در واقع همین نوع حافظه است که برای عملیات معمول کامپیوتر بکار می‌آید. هرگاه در بحث انتخاب دستگاهها از ظرفیت حافظه اصلی صحبت می‌یابیم مانند، منظور همین نوع حافظه است که بعد از مورد حجم آن صحبت خواهد شد. برای اجرای یک برنامه، ابتدا دستورات آن به همین نوع حافظه فرآخوانده شده و سپس برنامه اجرا می‌شود. لیکن اطلاعات در آن بطور موقعی و تا زمان روشن بودن دستگاه باقی می‌ماند و با خاموش کردن دستگاه پاک می‌شود. در صورتیکه ظرفیت **RAM** خیلی کوچک باشد، امکان جای دادن برخی برنامه‌ها در آن نخواهد بود.

این حافظه با دو معیار سنجش شناسایی می‌شود. یکی حجم و بزرگی حافظه و دیگری سرعت دستیابی به محتویات آن که معمولاً **معیار RAM** دارای اهمیت بیشتری است و باید در انتخاب سیستمها به آن توجه کرد. اندازهای استاندارد معمولی برای این حافظه وجود دارند که معادل $512\text{,}256\text{,}640$ کیلو بایت (واحد اندازه‌گیری حافظه) می‌باشند. با توجه به افزایش

«سرعت» یکی از عوامل مهم در انتخاب کامپیوتر است. یعنی اینکه دستگاه با چه سرعتی قادر به محاسبه و پردازش برنامه هاست. در مورد پردازنده هایی که در بالا اشاره شد، سرعت پردازش از راست به چپ افزایش می یابد. سرعت یعنی پردازنده اماز $\frac{1}{4}$ الی $\frac{1}{27}$ مگاهرتز تغییر می کند که در حال حاضر در رده سرعتین پردازنده ها قرار دارد. در مورد مدل های مختلف کامپیوتر های IBM، سرعت های حدود $\frac{1}{2}$ الی $\frac{1}{7}$ مگاهرتز به بالا متداول است امروزه می توان مدل هایی با حداقل سرعت ۱۶ مگاهرتز را به عنوان

مجتمع ۱۰ است که در واقع عملکرد تعداد زیادی قطعه الکترونیک مانند ترازیستورها، دیودها و مقاومتها ... در آن پیش‌بینی شده است. شمارهای مشخصه پردازندۀ ای که از تراشه‌های مختلف استفاده می‌کنند بطور معمول در بازار کامپیوتراها مطرح هستند مانند 80486, 80386, 80286, 8086, 8088 به دلیل آنکه این قطعه در واقع اصلی ترین بخش کامپیوتر به شمار میرود، معمول است که بسیاری از دستگاهها را به کمک همین شماره معرفی می‌کنند. البته تراشه‌های دیگری نیز با شمارهای دیگر برای سایر کامپیوتراها بسکار

همواره با امکان دسترسی سریع در اختیار داشت. چرا که کار کردن با فلایپی ها به جهت آسیب پذیر بودنشان و نیاز به انتقال آنها از دستگاه به محل نگهداری کتابخانه ای شان، پس از هر یار استفاده، بهر حال دشوارتر است. در عین حال حجم بالای اطلاعات قابل نگهداری برروی این دیسکها، پارامتر بسیار مهمی است که در برخی موارد استفاده از آنها را اختیاب نپذیر می سازد. این دستگاهها عموماً در جعبه اصلی دستگاه کامپیوتر شخصی تعبیه می کردند و بطور معمول می توان یک یا دو واحد از آنها را پیش بینی کرد.

در حال حاضر حجم این دیسکها از ۲۰ مگابایت تا ۳۰۰ مگابایت می توانند متغیر باشد. هر چند که دیسکهای با حجم کمتر هم معمول بوده اند ولی امروزه دیگر مورد استفاده قرار نمی گیرند. دیسکهای سخت با حجم بین ۲۰ تا ۴۰ مگابایت اتواع معمول تر و مناسب تر برای بسیاری از کاربردهای عمومی کامپیوتراها شخصی هستند.

عامل دیگری که در انتخاب دیسکهای سخت مهم است، سرعت دسترسی به اطلاعات می باشد. یعنی صحبت از زمانی است که هرگاه بدنبال اطلاعات و برنامه های خاصی در آنها بگردیدم بطول می انجامد تا برنامه های مربوطه پیدا شده و در اختیار مان قرار گیرد. هرچه سرعت دسترسی دیسکها بالاتر باشد، این زمان کوتاهتر خواهد بود.

زمان دسترسی را بر حسب واحد میلی ثانیه بیان می کنند که این زمان می تواند از ۱۶ تا ۲۰ میلی ثانیه تغییر کند.

دیسکهای سریعتر گرانترند و هرچه حجم اطلاعات آنها بیشتر باشد نیز باید بهای بالاتری برایشان پرداخت کرد. امکان دارد دیسک سختی با حجم ۳۰۰ مگابایت از دیسکهای سخت دیگر با حجم ۲۰۰ مگابایت ارزانتر باشد که این ممکن است بدليل سرعت بیشتر دیسک ۲۰۰ مگابایته باشد.

لذا می بایست این دو عامل، بطور همزمان و موازات هم مورد نظر قرار گیرد. بنهنجام

اطلاعات آن در حدود ۱/۲ ظرفیت فلایپی ۱/۲ است. لذا می توان گفت که در کاربردهای ۱/۲ گسترده از نظر اقتصادی نیز فلایپی های ۱/۲ مقرون بصرفه می باشند. مزیت استفاده از فلایپی ۳۶۰ اینست که اگر احیاناً آسیب بیند، حجم کمتری از اطلاعات ذخیره شده از دست میرود.

واما از طرف دیگر دستگاههای دیسک خوان مربوط به فلایپی های ۱/۲ ۳۱/۱ اینچ با اندازه های حافظه ۷۲۰ کیلو بایت و ۱۴۴۰ مگابایت در بازار در حال حاضر دستگاهها و فلایپی های ۱/۵ اینچ، اکثریت سیستمهای مورد استفاده را تشکیل میدهند و انواع ۱/۳ اینچ کاربرد محدودتری دارند.

۴- حافظه جنبی (Dyisk خوان): بدليل محدودیت حجم RAM و اینکه اطلاعات آن فقط تازمانی باقی می ماند که دستگاه روش باشد، نوع دیگری از حافظه به عنوان حافظه جنبی یا کمکی در دستگاهها مورد استفاده قرار می گیرد که می توان اطلاعات را بصورت مغناطیسی توسط آن بر روی دیسک های مخصوص ضبط کرد. این دسک که آنرا دیسکت یا فلاپی دیسک یا بطور اختصار فلاپی می گویند در یک پوشش پلاستیکی مربع شکلی قرار می گیرد. فلاپی ها انواع مختلف دارند لذا دستگاههای مربوطه آنها نیز که «Dyisk خوان» نام دارند متفاوت هستند. این تفاوت هم از نقطه نظر اندازه و قطعه فیزیکی آن و هم از لحاظ حجم اطلاعات قابل ذخیره می باشد. در کامپیوتراهای IBM این اندازه ها از نظر فیزیکی ۳۱/۲ و ۱۵/۱ اینچ است. حجم اطلاعاتی که می توان بر روی آنها ذخیره نمود نیز بسته به نوع آنها، دارای دیسک ثابت نیز گفته می شود. این دستگاه نمی باشد.

۵- حافظه جنبی (Dyisk سخت یا ثابت) - نوع دیگری از حافظه های جنبی، دیسکهای سخت (Hard Disk) هستند که گاه به آنها دیسک ثابت نیز گفته می شود. این دستگاه دارای یک دیسک داخلی است که قابل تعویض نمی باشد و بدین جهت به آن دیسک ثابت گفته می شود. یکی از مزایای عدمه استفاده از این دستگاهها بجای سیستم دیسک خوانها و فلاپی ها اینست که بكمک آنها می توان برنامه های پر استفاده روزمره مانند سیستم عامل وغیره را

حجم برنامه های معمولی که در بازار برای دستگاههای IBM وجود دارد، نرای بسیاری از آنها، مقدار ۶۴۰ کیلو بایت موردنیاز واقع می شود و عملاً بیشتر بسته های نرم افزاری موجود در بازار با این مقدار حافظه کاملاً فعال شده و با موقعیت عمل می کنند. تعداد برنامه هایی که بیش از این مقدار حافظه را بطلبند محدود نند و لذا در حال حاضر حافظه های بالاتر دارای کاربرد خیلی گسترده ای نیستند. البته این روزها بطور استاندارد حافظه های هزار کیلو بایتی (یک مگابایت) بر روی دستگاهها عرضه می شود که در صورت نیاز می توان از این دستگاهها استفاده کرد ولی بیش از این حد که با تحمل هزینه های گراف قابل تهیه اند، توصیه، نمی شود مگر آنکه کاربرد بسیار خاصی از پیش برای آن در نظر گرفته شده باشد.

۶- حافظه جنبی (Dyisk خوان): دیسک خوان

- محدودیت حجم RAM و اینکه اطلاعات آن فقط تازمانی باقی می ماند که دستگاه روش باشد، نوع دیگری از حافظه به عنوان حافظه جنبی یا کمکی در دستگاهها مورد استفاده قرار می گیرد که می توان اطلاعات را بصورت مغناطیسی توسط آن بر روی دیسک های مخصوص ضبط کرد. این دسک که آنرا دیسکت یا فلاپی دیسک یا بطور اختصار فلاپی می گویند در یک پوشش پلاستیکی مربع شکلی قرار می گیرد. فلاپی ها انواع مختلف دارند لذا دستگاههای مربوطه آنها نیز که «Dyisk خوان» نام دارند متفاوت هستند. این تفاوت هم از نقطه نظر اندازه و قطعه فیزیکی آن و هم از لحاظ حجم اطلاعات قابل ذخیره می باشد. در کامپیوتراهای IBM این اندازه ها از نظر فیزیکی ۳۱/۲ و ۱۵/۱ اینچ است. حجم اطلاعاتی که می توان بر روی آنها ذخیره نمود نیز بسته به نوع آنها، دارند.

۷- حافظه جنبی (Dyisk سخت یا ثابت) - نوع دیگری از حافظه های جنبی، دیسکهای سخت (Hard Disk) هستند که گاه به آنها دیسک ثابت نیز گفته می شود. این دستگاه نمی باشد.

۸- حافظه جنبی (Dyisk خوان): بدليل محدودیت (هزار کیلو بایت) می باشد. البته انواع ۱۸۰ کیلو بایتی آنها در حال حاضر دیگر مورد استفاده قرار نمی گیرد. همانگونه که ذکر شد، دستگاه دیسک خوان می باشد. با دستگاه ۳۶۰ فلاپی های مورد استفاده باشد. با دستگاه ۱۴۴۰ کیلو بایتی که بطور معمول مورد استفاده قرار می گرفته و در بسیاری از دستگاه های فلایپی های دارد نمی توان فلاپی های بالاتر مانند ۱/۲ دیسک بایت را مورد استفاده قرار داد ولی به کمک دستگاه ۱/۲ مکلوبایتی می توان علاوه بر کار با فلاپی های متناسب خود، بر روی فلاپی های ۳۶۰ کیلو بایتی هم اطلاعات وارد کرد و هم اطلاعات را از آن خواند. بنظر میرسد که در حال حاضر از لحاظ قیمت و کمار آبی، فلاپی های ۱/۲ مکابایت و اندیشه ۱/۵ اینچ و دستگاه دیسک خوان مربوطه آن متناسب باشد. چرا که هم از نظر حجم اطلاعات دارای ظرفیت بالایی هستند و هم به کمک دستگاه ۱/۲ مکابایت کار کرد. بهای فلاپی های ۳۶۰ کیلو بایت در حدود نصف بهای فلاپی های ۱/۲ بوده، حال آنکه ظرفیت ذخیره

نوع اول از تطبیق‌گر وصفه نمایش رنگی، **CGA** نام دارد که سبباً ارزانتر است و تصویر با دقت وریزندگی 320×200 نقطه در چهار رنگ مختلف به نمایش درمی‌آید. بسیاری از برنامه‌های گرافیکی آماده موجود در بازار را می‌توان با همین سیستم مورد استفاده قرار داد ولی اگر نتیجه بهتر، تصویر دقیق‌تر و استفاده از رنگ‌های بیشتر مورد توجه قرار گیرد، باید به سراغ نوع دیگری از این تطبیق‌گرها رفت که **EGA** نام دارد و دقت آن 640×200 نقطه الی 640×400 نقطه در صفحه و تعداد رنگ‌های آن بسته به حالت‌های خاص استفاده از ۱۶ الی ۶۴ رنگ مختلف می‌تواند تغییر کند.

اما نوع سوم این تطبیق‌گرها **VGA** نام دارد که دقت آن متراژ از 640×400 نقطه در صفحه بوده و تعداد رنگ‌های آن نیز بسیار متفاوت بوده و انواع گوناگونی برای آن می‌توان مطرح کرد که از حوصله این مقاله خارج است.

در حال حاضر به جهت رشد سریع تکنولوژی کامپیوتر و تغییرات متناسب تقاضاهای بازار،

طبیق‌گر تک رنگ و صفحه نمایش مربوطه اش بمراتب ارزان‌ترند.

دستگاه‌های کامپیوتر معمولی فاقد امکان کارهای گرافیکی و ترسیم اشکال هندسی هستند و برای این منظورها باید از تطبیق‌گرها و صفحه نمایش‌های مخصوص استفاده کرد. تطبیق‌گر گرافیکی تکرنگ بیشتر از نوع هر کولس (*Hercules*) انتخاب می‌شود که این تطبیق‌گر می‌تواند تصویر را بازیزندگی (*Resolution*) حداقل 220×220 نقطه در محور طولی و 348×348 نقطه در محور عرضی به نمایش درآورد. ولی تصویر فقط با دورنگ امکان نمایش دارد. یکی سیاه و دیگری رنگ متفاوتی که می‌تواند سبز، سفید یا نارنجی باشد که بیشتر از رنگ سبز آن استفاده می‌شود.

در کاربردهایی که رنگ، خیلی ضرورت اساسی ندارد مانند برنامه‌های سیستم‌های اطلاعاتی مختلف، برنامه‌های حسابداری و مالی وغیره، استفاده از این دستگاهها به صرفه است. هرچند که اگر امکان خرید سیستم‌های رنگی

تصمیم‌گیری در مورد انتخاب یکی از این دیسکها لازم است که در مورد خرید دیسک با حجم بالاتر و قیمت نسبتاً ارزان‌تر احتیاط کرد و روی سرعت آن و نیز کیفیت دستگاه تحقیق به عمل آورد که مشاوران آگاهتر در زمینه مدل‌های مختلف موجود در بازار می‌توانند راهنمایی‌های کاملتری با توجه به تکنولوژی روز بازار و مدل‌های موجود بنمایند.

هرچند که استفاده‌های متداول بازار مصرف با توجه به سرعت چشمگیر رشد تکنولوژی دستگاه‌های کامپیوتر مرتبأ در حال تغییر است و هرچند که برای هر نوع کاربرد خاصی باید از سیابی جداگاهی مربوط به کارآییها و هزینه‌های دستگاهها را بعمل آورد ولی بطور کلی می‌توان گفت که دیسکهای ثابت با حجم حدود ۳۰ الی ۴۰ مگابایت و زمان دسترسی ۲۸ میلی ثانیه انواع معمول و مناسبی هستند.

حجم دیسکهای سخت مورد نیاز را می‌توان با توجه به حجم فایلهای اطلاعاتی مورد استفاده در موسسه و نیز بر نامه‌ها و سته‌های نرم‌افزاری که بطور معمول مورد استفاده قرار می‌گیرد و نیز پیش‌بینی‌های آینده برای توسعه برنامه‌ها، بطور دقیقت برآورد کرد. همچنین اگر با برنامه‌های سروکار داشته باشید که نیازمند خواندن و نوشتن اطلاعات روی دیسک ساخت باشند، خریدن دیسکهای سریعتر باید مورد توجه قرار گیرد.

۵- دستگاه‌های ورودی و خروجی-

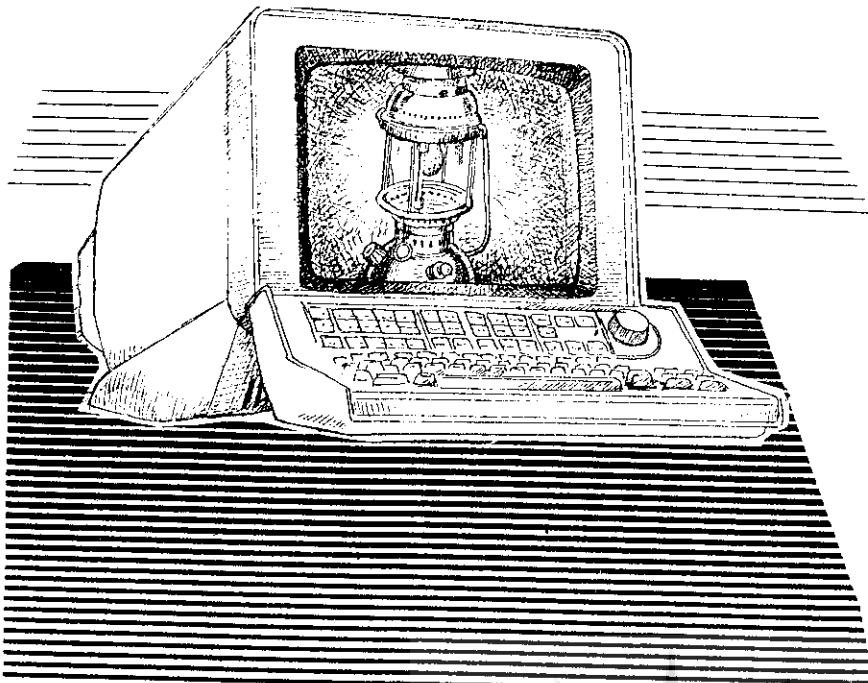
صفحه کلیدها (*Key Board*) که به عنوان وسیله ورود اطلاعات بکار می‌روند از نیازهای ضروری سیستم کامپیوتر شخصی می‌باشند که معمولاً بهمراه هر دستگاه کامپیوتر، نوع مناسبی برای آن عرضه می‌شود. همچنین بسته به نیاز و کاربرد خاص ممکن است از تجهیزات جنبی دیگر مانند قلم نوری (*Light Pen*)، موس (*Mouse*) وغیره استفاده به عمل آید که بهر حال در این موارد بحث خاصی را باز نمی‌کنیم. این تجهیزات معمولاً نقش کلیدی در انتخاب اولیه سیستم بازی نمی‌کنند.

اطلاعات خروجی کامپیوتر می‌تواند برروی صفحه نمایشگر مخصوصی که مانیتور (*Monitor*) نامیده می‌شود، نمایش داده شود. این دستگاه برای کار کردن نیاز به یک مدار خاص الکترونیک دارد که در داخل دستگاه کامپیوتر نصب می‌شود و از طریق کابل مخصوصی دستگاه مانیتور را پشتیبانی می‌کند. به این مدار، تطبیق گری‌آداپتور (*Adaptor*) می‌گویند. اطلاعات خروجی می‌تواند بصورت تکرنگ (*Monochrome*) و یا رنگی (*Colour*) به نمایش درآید. مساله استفاده از رنگ، بجز زیبایی به جبهه اطلاع‌رسانی کاملتر ارتباط پیدا می‌کند ولذا امروزه استفاده از تطبیق‌گرها و صفحه نمایش‌های رنگی مرسوم‌تر است.

سیستم کار برخی از نرم‌افزارهای جدیدی که از راه می‌رسند، متناسب با تطبیق‌گرهای **VGA** است و کلاً جهت‌گیری نرم‌افزار یک انتقال تدبیری از **EGA** به **VGA**، افزارانشان می‌دهد، در عین حال تفاوت قیمت تطبیق‌گرهای نوع **EGA** نسبت به **VGA**، قابل توجه نیست و با یک تگرشی دوراندیشانه می‌توان خرید انواع **VGA** را توصیه کرد. با خرید این تطبیق‌گر باید توجه داشت که

وجود داشته باشد، برنامه‌های رنگی، زیبایی و سهولت کار بالاتری را در اختیار قرار می‌دهند. در مورد برخی از برنامه‌ها که عملیات گرافیکی نیز انجام می‌دهند، مساله استفاده از سیستم رنگی بیشتر مطرح می‌شود. در هر حال اگر بخواهید به سراغ سیستم‌های رنگی بروید مساله انتخاب تطبیق‌گر و صفحه نمایش مربوطه کمی پیچیده‌تر خواهد بود.

- کامپیوترا کردن سیستم‌های مختلف اداری، مدیریتی و غیره، واژه دهان برکنی شده است که رقابت تبدیل را بین مؤسسات و سازمان‌ها پذیرد آورده است.
- بازار کامپیوترا کشورهای عربی و رایانی چنان گرم شده که کارخانجات مختلف تولید کننده این کشورها برای بلعیدن مشتریان تشنگ خود، عرصه رقابت‌های داخلی خودشان را تنگ و تنگ‌تر می‌کنند.

جانبی کامپیوترا مانند تلکس و یا دستگاه فاکس کامپیوترا **XT** مناسب می‌باشد و با توجه به بهای ارزان آنها نباید بطور کامل مورد بی‌توجهی قرار گیرند.

برای عملیات با حجم پردازشی بالاتر مانند انبارداری، حسابداری، پرسنلی، حقوق و دستمزد و بایگانی‌های حجم بالا، دستگاههای **AT** با پردازنده‌های **80286** مناسب‌ترند. این مدلها با سیستم پیشرفته‌تر و سرعت پردازش بیشتر می‌توانند کارآمدی بالاتری در کارهاز خود نشان دهند.

نوع دیگری از کامپیوترا **AT** با پردازنده **80386** برای عملیات با حجم پردازش بالا مانند هرگونه محاسبات طراحی و نقشه‌کشی کامپیوترا وغیره قابل توصیه هستند. توسط این پردازنده می‌توان از سیستم چند استفاده کننده (**Multi User**) بیز بهره گرفت و چندین ترمینال را به یک کامپیوترا متصل کرد.

همچنین این امکان وجود دارد که تعدادی از کامپیوتراهای شخصی را به کمک سیستم شبکه محلی (**Local Area Network**) به **LAN** بپردازند. تفاوت این سیستم با حالت

در سطح دنیا هم فعلاً این نوع کامپیوترا در رده اول کامپیوتراهای پرصرف قرار دارد و سهم عمده‌ای از بازار کامپیوترا را به خود اختصاص داده است.

اغلب دستگاههایی که اکنون در بازار وجود دارد، دستگاههای همساز با **IBM** هستند که ممکن است در کشورهای مختلف ساخته یا مونتاژ شوند ولی دارای خصوصیات مشابه دستگاههای اصل و یا با تفاوت‌های جزئی هستند.

دستگاههای **IBM** دارای انواع مختلفی بوده و هستند. انواع اولیه آنها بنام **PC** در حال حاضر دیگر ساخته نمی‌شود و از رده خارج شده‌اند. نوع دیگر آنها بنام **XT** که تا جندي پیش به شدت رواج داشت در حال حاضر در خیلی از زمینه‌ها جای خود را به مدل جدیدتر یعنی **AT** داده است که امروز سهم عمده‌ای از بازار فروش کامپیوترا کشور را تصرف کرده است.

البته کامپیوتراهای نوع **XT** هنوز هم برای کارهایی با حجم پردازشی نسبتاً بایین‌تر، عملیات و ازه‌پردازی، عملیات بایگانی و اطلاعاتی در حجم متوسط، جهت اتصال به دسته اهای

در صورت استفاده فعلی از صفحه نمایش، در آینده اگر نیاز به سیستم **VGA** محسوس‌تر یا ضروری شود، لازم خواهد بود که صفحه نمایش **EGA** نیز تبدیل به نوع **VGA** شود. تطبیق گردن **VGA** می‌تواند در حالت **CGA** و **EGA** نیز کار کند ولذا ازین بایت مشکلی در کار با نرم‌افزارهای قبلی که از آن سیستم‌ها استفاده می‌کنند خواهد بود.

تصمیم‌گیری در انتخاب سیستم

آنچه تاکنون مورد بحث واقع شده در واقع کلیاتی بود از نکات تکنیکی و پارامترهای فنی که می‌تواند در انتخاب یک سیستم کامپیوترا مؤثر باشند. شکی نیست که باید هر از چند گاه با توجه به سیستم‌های جدیدتر و کاملتری که بازار می‌آیند و تغییراتی که در تکنولوژی در آنها صورت می‌گیرد، این آگاهی‌های مقدماتی را به «روز» درآورد. دانش کاملتر در این زمینه می‌تواند کمک مؤثری در تصمیم‌گیری‌های موفق باشد.

بدون شک به عنوان قدمهای اساسی در فرآیند

تصمیم‌گیری همواره باید به دو عامل مجه توجه کرد. ابتدا بررسی دقیق نیازهای کاری موسسه است که در کنار آن برآوردهای اقتصادی می‌تواند به انتخاب سیستم‌هایی بیانجامد و دوم برنامه‌های آینده توسعه فعالیتهای موسسه است. چرا که سیستم‌های کامپیوترا روز بروز در حال تکامل و دگرگونی هستند. نه بدین معنا که این مطلب برای ما نگران کننده باشد و بخواهیم نتیجه‌گیری کنیم که همیشه باید صبر کرد و در انتظار مدل‌های کاملتر نشست! بلکه به این معنی که همیشه تا حدی دوراندیشانه با قضیه پرخورد شود و حداقل سیستمی انتخاب شود که جوابگوی برنامه‌های آینده موسسه نیز باشد.

باید توجه داشت که انتخاب دقیق سیستم مورد خریداری نیاز به مشورت با افراد آگاهی دارد که در جریان تکنولوژی روز بازار و کیفیت دستگاههای موجود قرار داشته باشد. مساله تعمیرات و نگهداری و امکان سرویس گرفتن مطلوب در مورد دستگاههای خریداری شده باید مدنظر قرار گیرد و با در نظر گرفتن همه این جوانب اقدام به خرید دستگاه یا دستگاههایی شود.

در حال حاضر در بین انواع کامپیوتراهای **IBM** و انواع دیگری که همساز یا سازگار (**Compatible**) با آن هستند متدائلتر می‌باشند و طبعاً برنامه‌های نرم‌افزاری مختلف نیز برای این دستگاهها در سطح وسیعتری یافته می‌شوند و نیز لوازم یدکی دستگاههای آنها براحتی قابل تهیه می‌باشند. در عین حال بدليل کلربرد بیشتر، تعداد بیشتری از افراد متخصص و تعمیر کاران با آن آشنا شده و تعمیر آن نیز ارزانتر نمایم می‌شود. همچنین برنامه‌نویس‌های بیشتری برای آن نرم‌افزار تهیه می‌کنند و برنامه‌های فراوانتری هم برای آن پیدا می‌شود.

یک اصل قابل قبول در جوامع علمی کشور پذیرفته شده و استفاده از کامپیوترها در بسیاری از زمینه‌ها ضروری یا اجتناب ناپذیر می‌باشد، مع الاسف در برخی از موسسات، سازمانها هنوز این وسیله به عنوان یک ابزار تجملی و یا مایه کسب اعتبار و آبرو مطرح می‌شود و لذا برخی از امور خوب دستگاه‌ها بدون توجه کافی و شناخت لازم از نیازهای

سازمان صورت ی پرید و در چنین حالتی چون پس از مدتی کامپیوتري که بدین شکل مورد استفاده مؤثر قرار نگیرد، توجه اقتصادی مناسبي را نهایان نصي سازد سبب دلسردي در مستوان سازمان و يا سازمانهاي ديگر می شود. حال آنکه بايد، به اين واقعیت توجه نمود که مساله خريد سیستم های کامپیوتري که امروزه از جمله تصمیمات مدیران واحد های مختلف به شمار می بود بسیار حساس و اساسی است و باید با جامع نگری و تعمق کافی به آن توجه شود. در خیلی از واحد های رسم بر این است که اول کامپیوترا را خریداری می کنند و سپس روی کار آن تصمیم می گیرند! باید این سنت غلط را بشکنیم و روش صحیح و را جایگزین آن نماییم. در آنصورت خواهید دید که کامپیوترا نه به عنوان يك وسیله لوسک و تشریفاتی بلکه به عنوان يك ابزار نیرومند و کارآ در خدمت مدیریت قرار می گیرد.

● در زمینه خرید کامپیوتر، پس از آنکه به سؤال «چه بخریم؟» پاسخ داده شود سهتر آن است که دقیقتر ببینیم «مورد خرید» چه هست و چه پارامترهایی را در مورد آن باید شناخت؟

● در اکثریت قریب به اتفاق فعالیتهای معمول کامپیووتری ادارات، سازمانها و کارخانه‌ها، کامپیووترهای شخصی قادرند با توان کافی نیازهای این مراکز را برآورده سازند.

مستقل، سیستم‌های «جند استفاده کننده» ویا شبکه‌های محلی بکار گرفته می‌شوند. با توجه به تنوع مدل‌های آنها نیز باید جهت انتخاب با افراد آگاه مشورت گافی به عمل آید و در هر مورد، سیستم‌هایی که برای خردیاری نامزد می‌شوند با مدل‌های موجود سری‌های دیگر **IBM** از نظر قابلیتها و تواناییها، کیفیت، مسایل تعمیر و نگهداری و هزینه‌های اولیه و جنی مقایسه شوند.

«چند استفاده کننده» اینست که در اینجا هر کامپیوتر به تنهایی و به صورت مستقل می‌تواند به کمک پردازنده خود عمل کند ولی در عین حال بین چندین کامپیوتر یک ارتباط شبکه‌ای نیز برقرار می‌شود که امکان تبادل اطلاعات و برنامه و استفاده از برخی تجهیزات جنی یکدیگر مانند دیسک سخت فراهم می‌شود. البته با توجه به هزینه بالای ترمیمهایها در سیستم «چند استفاده کننده» و نیز بهای سنتگین مدارات خاص سیستم **LAN** که در تمامی کامپیوترها باید قرار گیرد، انتخاب این سیستم‌ها فقط تحت بررسی‌های کامل اولیه و سنگیده باید صورت گیرد تا در تبادل هزینه انجام شده، استفاده کافی و کارآ از آنها به عمل آید. بحث بیشتر در مورد این سیستم‌ها از حوصله این مقاله خارج است که آنرا به فرمت مناسب‌تری واگذار می‌کنیم.

در کنار مدل‌های مختلف ذکر شده از کامپیوترهای IBM، مدل‌های متعددی از سری PS ها نیز امروزه جای خاص در بازار پیدا کرده‌اند. این مدل‌ها که به‌وزارت مدل‌های قبلی مورد بحث توسعه یافته‌اند با قابلیتها و امکانات متنوعی وارد بازار شدنند. برخی از انواع اولیه آنها در رده مدل‌های XT ظاهر شدنند و اکنون مدل‌های کاملتر و پیشرفته‌تر آنها مورد استفاده فراوانی پیدا کرده‌اند که در قالب کامپیوترهای تکی

شرکت بروهش و گسترش صنایع کامپیوتوپارس

تهران - خیابان ابراهیم‌خسروی - چهارراه مسیبه - نامه‌دهان تلفن ۰۲۶-۴۷۷۴۱۵ - ۰۲۶-۸۳۹۶۱۵ - ۰۲۶-۲۲۲۵۱۷ - تکنیک CHETIR - ۰۲۶-۸۳۹۶۱۵ - ۰۲۶-۲۲۲۵۱۷ - صندوق پستی ۱۵۸۱۰/۱۹۹۲

دفتر شماره ۲ - شهران - خیابان کابدی - خیابان هفتادم - بلاک ۲۲ - طبقه سیک - تلفن ۰۶۰۴۷۸۳۶۷۸ - مالک: آندریا

اشنایدر معرف لوزی روز

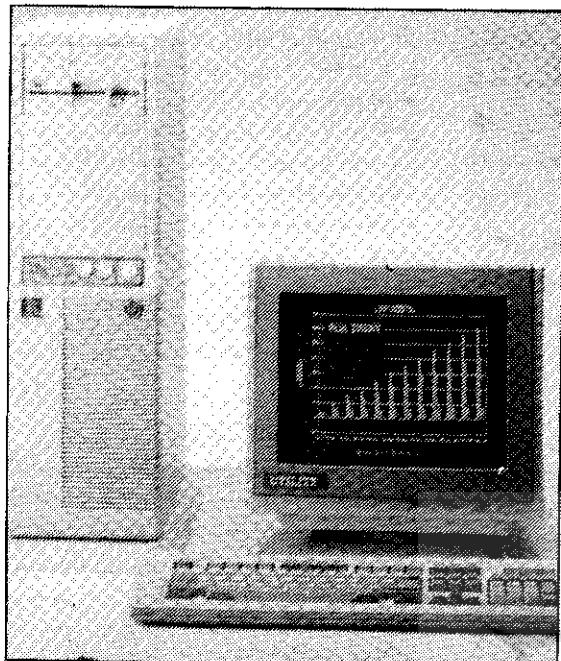

محصولات اشنایدر - سالن شماره سه
غرفه آلمان غربی در نمایشگاه بین المللی تهران

 boeder

شرکت بودر آلمان غربی تولید کننده انواع دیسکت، نوارهای تعریر دستگاههای چاپگر، انواع کاغذ برای کامپیوتر، تلکس و نمایشگر نوار پرفرازور، انیکت، انواع کابل و آداتور رابط و فلتر نمایشگر و سایر وسایل و لوازم جانبی کامپیوتر.

نرم افزار

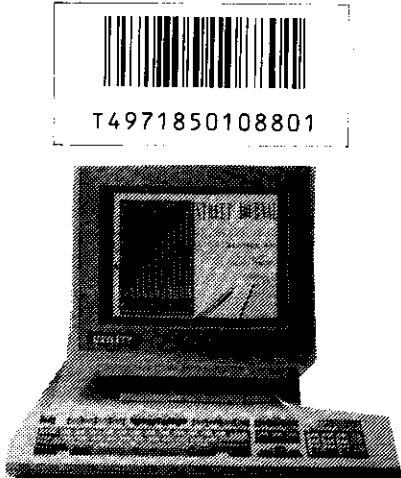

سیستم حقوق و دستمزد برای کارخانجات صنعتی و خصوصی
سیستم پرسنلی و کارگزینی
سیستم کنترل موجودی انبار برای کارخانجات صنعتی
سیستم حسابداری مالی و صنعتی و قیمت تمام شده
سیستم دارائی های ثابت و محاسبه ارزش دفتری
سیستم دفاتر و اوراق برگ سهام
سیستم پذیرش بیمارستانها و حسابداری بیمارستانها
سیستم آزمایشگاههای طبی حسابداری آزمایشگاه و پاسخ
کامپیوتری نتیجه آزمایش

سیستم نرم افزاری برای کلینیک های دندانپزشکی
سیستم کنترل ورود- خروج کارکنان و محاسبات اتوماتیک ساعت کار کنن بوسیله

code reader, Bar code

سخت افزار

T4971850108801

Utility

ارائه کامپیوترهای شخصی و لوازم و قطعات مصرفی و جانبی با تضمین یکساله
و خدمات بعد از فروش
وارائه سیستمهای XT و AT و ps2 صدر صد کامپتیبل با IBM با قابلیت
استفاده
NET WORK, LAN- DOS- OS/2 NOVELL-CAM- CAD- XENIX- OA
ارائه انواع بردهای
FAX/MODEM POWERSUPPLY/ SCANNER RS232, VGA, EGA
NET WORK, MULTIUSER CARD LANS- MART, ARCNET/E
THE RNET CARD- /LAN CARD

لاب کامپیوتر صندوق پستی ۱۵۷۴۵/۵۸۵ دفتر فروش: ۰۲۶۵۵۸۳-۰۸۵۵۵۸۶

دفتر سرویس و خدمات پس از فروش: ۰۲۶۲۶۸۹

رایانه ساز

IBM PS/2_30 COMPATIBLE

THE MITAC 1000P

- ۱ - پردازنده ۸۰۸۶ با سرعت ۱۵ و ۸ مگاهرتز
- ۲ - ۴۰ گیگابایت حافظه استاتیک بدون تأخیر
- ۳ - فلاپی درایو ۵-۱/۴" با ظرفیت ۳۶ کیلو بایت.
- ۴ - ۲۰ مگابایت صفحه سخت (اختیاری)
- ۵ - مونیتور ۱۴" نکرونگ.
- ۶ - کیبورد ۱۰۱ کلیدی.

MITAC

شرکت مهندسی رایانه ساز نماینده انحصاری

(D-LINK) DATEX در ایران میباشد

نماینده فعال و با اطلاع درز مینه کامپیوترد تهران و شهرستان میبدیرم

نشانی: تهران، بلوار کشاورز، جنب بیمارستان ساسان، کوچه رویان، کوچه یکم، بلاک ۱۸ طبقه چهارم.

تلفن: ۰۲۱-۷۶۱ ۶۵۰۴۵ - صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۵۶۴۱ - تکرافی: رایانه ساز